

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ДЕПАРТАМЕНТ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я ХАРКІВСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ
ДЕРЖАВНОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ
ДЕПАРТАМЕНТ НАУКИ І ОСВІТИ ХАРКІВСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ
ДЕРЖАВНОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ
ДЕПАРТАМЕНТ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я ХАРКІВСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ГЕНДЕР. ЕКОЛОГІЯ. ЗДОРОВ'Я

Матеріали

**VI Міжнародної науково-практичної конференції
(Харків, 18–19 квітня 2019 року)**

Харків
ХНМУ
2019

Друкується за рішенням вченої ради
Харківського національного
медичного університету.
Протокол № 4 від 18 квітня 2019 р.

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ

Лісовий Володимир Миколайович – ректор Харківського національного медичного університету, член-кореспондент Національної академії медичних наук України, доктор медичних наук, професор, лауреат Державної премії України;

Капустник Валерій Андрійович – перший проректор з науково-педагогічної роботи ХНМУ, доктор медичних наук, професор;

М'ясоєдов Валерій Васильович – проректор з наукової роботи ХНМУ, доктор медичних наук, професор;

Марковський Володимир Дмитрович – проректор з науково-педагогічної роботи, доктор медичних наук, професор;

Летік Іван Васильович – проректор з науково-педагогічної роботи ХНМУ, доктор медичних наук, професор;

Гречаніна Олена Яківна – професор кафедри медичної генетики, генеральний директор ХМСМГЦ-ЦР(О)З, чл. кор. НАМНУ, доктор медичних наук, професор;

Васильєва Ірина Василівна – завідувач кафедри філософії, біоетики та історії медицини Національний медичний університет імені О.О. Богомольця, доктор філософських наук, професор;

Карпенко Катерина Іванівна – в.о. завідувача кафедри філософії, директор Центру гендерної освіти ХНМУ, доктор філософських наук, професор;

Кожина Ганна Михайлівна – завідувач кафедри психіатрії, наркології та медичної психології, куратор ради Студентського наукового товариства, доктор медичних наук, професор;

Краснікова Світлана Олександрівна – декан V медичного факультету з підготовки іноземних студентів, кандидат філологічних наук, доцент.

Оспанова Тетяна Сунгашівна – завідувач кафедри пропедевтики внутрішньої медицини №2 та медсестринства, доктор медичних наук, професор

Рецензенти:

Чумаченко Т.О. – завідувач кафедри епідеміології, доктор медичних наук, професор

Бойко А.І. – завідувач кафедри філософських і політичних наук ЧДТУ, доктор філософських наук, професор

Гендер. Екологія. Здоров'я: матеріали VI Міжнародної науково-практичної конференції (Харків, 18-19 квітня 2019 р.). – Харків: ХНМУ, 2019. –

Представлено матеріали більше 300 фахівців та молодих науковців з багатьох навчальних закладів Харкова, 16-ти міст України, фахівців із Німеччини, Великобританії, Франції, Італії, Болгарії, Білорусії, Сербії, Індії, Польщі, Хорватії. Доповіді присвячено гендерним аспектам медицини та екології, а також дослідженню перспектив гендерної медицини.

УДК 314.334.43
ББК 60.542.21

ШАНОВНІ УЧАСНИЦІ ТА УЧАСНИКИ КОНФЕРЕНЦІЇ!

Міжнародна науково-практична конференція «Гендер. Екологія. Здоров'я» цього року вже вшосте проводиться у гостинних стінах Харківського національного медичного університету. Слова, що винесені у її назву, за ці роки стали своєрідним брендом – за ними у тому числі впізнають наш університет, і не тільки в наукових колах.

У вересні 2015 року на Саміті Організації Об'єднаних Націй було офіційно прийнято 17 Цілей Сталого розвитку – наших спільних Глобальних цілей на наступні півтора десятки років. Вважається, що їх досягнення сприятиме подоланню головних викликів, що наразі стоять перед людством, призведе до цивілізаційного успіху, вирішить «вічні» соціальні проблеми, на кшталт воєнних конфліктів, бідності й голоду.

Перелік Цілей вражає, адже він дійсно відтворює ключові наукові та громадські дискурси про спасіння планети, еволюцію людини і розвиток суспільства. Але найвизначніше, на мій погляд, що його характеризує, це взаємопов'язаність Цілей. На світовому рівні визнано: успіх у вирішенні одних мегапитань є ключем до вирішення інших, навіть якщо на перший погляд зв'язок між ними не завжди очевидний.

Слова, винесені в назву конференції, насправді охоплюють добру половину Цілей сталого розвитку: Міцне здоров'я і благополуччя, Гендерна рівність, Чиста вода та належні санітарні умови, Відновлювальна енергія... А ще у тому довгому списку – відповідальне споживання, боротьба з кліматичними змінами, збереження екосистем моря та суші...

Хай не вводять в оману крапки в назві, що стоять після кожного з трьох «стовпів» – «Гендер. Екологія. Здоров'я»: ще 12 років тому, на зорі свого виникнення, як магістральний напрям конференції було обрано саме синкретичний, міждисциплінарний підхід. Питання гендерної рівності, здоров'я людини та екологічної безпеки ми вважаємо не просто взаємопов'язаними (чи навіть пов'язаними міцно – те, що називають *strongly connected*). Наше глибоке переконання полягає у тому, що «зашифровані» у назві конференції концепти є єдиним широким спектром фактично тих самих проблем – як глобальних, так і локальних. Слова «гендер», «екологія», «здоров'я» виступають тут як своєрідні «теги» – учасниці та учасники конференції, як правило, використовують їх радше для тематичного «маркування», ніж для «сегрегації» власного наукового пошуку. Останній, і це вже добра традиція конференції, здійснюється з позицій різних наукових методологій філософського, медичного, соціологічного, історичного, психологічного спрямування, і цей перелік не є вичерпним. А поєднання в одній збірці робіт як тих, хто вже є знаним науковцем, так і тих, хто